

יח' טבת תש"פ

21.1.2020

ועדת משמעת לפי סעיף 56 לפקודת הרוקחים (נוסח חדש) התשמ"א-1981

החלטה

בעניין:

שרה שר לב, עו"ד, התובעת הראשית, משרד הבריאות, באמצעות עו"ד יונתן ברג, משרד
התובע הראשי, משרד הבריאות ירושלים.

הקובל

נגד

הרוקח יזהר כהן [REDACTED] רוקח מורשה, [REDACTED]
[REDACTED]. ע"י בל' עו"ד עירן קייזמן.

הנקבל

1. הקובלנה:

ביום 28.5.2018, הגישה עו"ד שרה שר לב, התובעת הראשית במשרד הבריאות, קובלנה
נגד הנקבל (להלן הקובלנה). אשר על פיה הנקבל גילה התנהגות שאינה הולמת את

עיסוקו, כאמור בסעיף 56(א)(1) ו- (7), לפקודת הרוקחים(נוסח חדש התשמ"א – 1981 (להלן: "הפקודה").

2. הוועדה:

שר הבריאות מינה את החתומים מטה להיות ועדה שתדון בקובלנה (להלן: "הוועדה").

3. האירועים שברקע הקובלנה.

1. יזהר כהן [REDACTED] (להלן: "הנקבלי"), הינו רוקח מורשה [REDACTED]
2. בתאריך 21/3/2016 הורשע הנקבל בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בת"פ 5416-11-14 בעבירות הבאות:
 3. פרטי אישום ראשון:
 - א. החזקת ואספקת חומר מסוכן, עבירה לפי סעי' 338(א)(8) ו-(9) לחוק העונשין.
 - ב. קשירת קשר לביצוע עוון, עבירה לפי סעי' 499(א)(2) לחוק העונשין.
 - ג. ייצור, סחר והחזקה של חומר אסור בהפצה, עבירה לפי סעי' 7(א) לחוק המאבק בתופעות השימוש בחומרים מסכנים (ריבוי עבירות).
 4. פרטי אישום שני:
 - א. קשירת קשר לביצוע עוון, עבירה לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין;
 - ב. אספקת חומר מסוכן, עבירה לפי סעיף 338(א)(8) לחוק העונשין.
 5. פרט אישום רביעי:
 - א. עבירות של השמטת הכנסה, עבירה לפי סעי' 220(1) לפקודת מס הכנסה, יחד עם סעי' 224א לפקודת מס הכנסה (ריבוי עבירות).
 - ב. ניחול ספרי חשבונות כוזבים לפי סעי' 220(4) לפקודת מס הכנסה (ריבוי עבירות).
 - ג. עבירות של שימוש במרמה, ערמה ותחבולה בכוונה להתחמק ממס, לפי סעי' 220(5) לפקודת מס הכנסה, (עבירות המס ביחד עם סעי' 224א לפקודת מס הכנסה). (ריבוי עבירות).

העתק כתב האישום והכרעת הדין מצ"ב כנספחים א' ו-ב' לכתב הקובלנה ומהווים חלק בלתי נפרד מכתב קובלנה זו.

6. בתאריך 4/7/2016, ניתן גזר הדין והוטלו על הנאשם העונשים הבאים:
- א. מאסר למשך 30 חודשים, מתוכם 18 לריצוי בפועל.
 - ב. קנס בסך 150,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תמורתם.
 - ג. חילוט על סך 600,000 ₪ לטובת אוצר המדינה.
7. בגזר הדין מתוארים הנסיבות החמורות של ביצוע העבירה על ידי הנקבל במילים אלו: "הורשע בקשירת קשר עם נאשמים אחרים לייצר ולסחור בסמי פיצוציות, במסגרת מאורגנת רבת משתתפים שביססה לעצמה תשתית ענפה לייצר חומר המסוכנים", וכן "הנאשם היווה "ציר אספקה" מרכזי".

העתק מגזר הדין מצ"ב כנספח ג' ומהווה חלק בלתי נפרד מכתב הקובלנה.

8. בתאריך 10.7.2017 הגיש הנקבל ערעור בגין ההרשעה והכרעת הדין, ובנוסף ערעור על חילוט הכספים. בתאריך 5.2.2018 דחה בית המשפט העליון את הערעור על ההרשעה והכרעת הדין והן את הערעור על החילוט.

העתק מפסק דין בערעור מצ"ב ומהווה חלק בלתי נפרד מכתב הקובלנה מסומן כנספח "ד".

- 9 מן האמור לעיל עולה כי הנקבל גילה התנהגות שאינה הולמת את מקצוע הרוקחות והורשע בעבירות פליליות כאמור בסעיף 56(א)(1) ו - (7) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981 ("להלן: הפקודה").

4. דיון הוועדה:

בתאריך 12.12.2018 החליטה הוועדה לבטל את רישיונו של הנקבל לתקופה של חמש שנים. הנקבל ערער לביחמ"ש המחוזי על תחלטת הוועדה. בהחלטה מיום 15.5.2019 החליט ביהמ"ש להחזיר לדיון נוסף לפני הוועדה למתן החלטה בשים לב לפרשנות הוראת החוק לפיה "הוועדה יכולה להורות גם על ביטול רישיון לצמיתות". בכ' הנקבל בקש מי"ר הוועדה לעשות שימוש בסמכותו ולהורות על החלפת הרכב הוועדה.

בתאריך 21.8.2019 דחתה הוועדה את בקשתו.

בישיבת הוועדה מיום 25.8.2019 ביקש בכ' הנקבל לפסול את חברי הוועדה "מחשד למשוא פנים",

מאחר "והוועדה כבר פסקה לנקבל עונש חמור ביותר".

בתאריך 17.9.2019 דחתה הוועדה את בקשתו.

בתאריך 11.12.2019 התכנסה הוועדה לדיון באמצעי המשמעת שיש לפסוק בעניינו של הנקבל.

עיקרי טיעוני בכ' הקובל:

הקובל אמר כי למעשה הטיעונים לעניין אמצעי המשמעת כבר נאמרו בדיון לעניין זה בתאריך 23.8.2019, והפנה את הוועדה לאמור בפרוטוקול מיום זה. בנוסף ציין כי אבן היסוד במקצוע הרוקחות הוא אמון הציבור ברוקח בו הוא שם את מבטחו באופן עיוור.

הקובל הפנה את הוועדה להחלטת השופט זיילר ז"ל בעניינו של הרוקח חיים וייס :

"הנזקקים לתרופה הם בדרך כלל אנשים שלקו במחלות שונות. תרופות ניתגנ להם בניסיון לרפאם ממחלתם, או לפחות לשפר את מצבם. תרופה שאין בה חומרים פעילים ושימושיים והיא מופנית, או שיש בה פחות או יותר מהנדרש, או שחומרים אלו פגומים עקב חלוף הזמן או עקב טיפול שאינו תואם את אותם הטמפרטורות המתאימות, תנאי היגיינה מתאימים, וכל היוצא בזה, לא תמלא את ייעודה, והיא יכולה אף להכשיל את החולה על ידי החמרת מחלתו, ולהכשיל את הרופא שנותן את סוג הטיפול התרופתי שאיננו יעיל ויש לתור אחרי אמצעי טיפול אחרים, אולי חומרים בעלי סיכון גדול יותר. מצב חמור יותר יתהווה אם התרופה שיש בה חומר שככל שיהיה מזיק או רעיל בכלל, או מזיק ורעיל לחולה הספציפי ולמחלה הספציפית, אין ביכולתו של צרכן תרופות רגיל לעמוד על המשמר ולוודא שהסיכונים הללו או סיכונים

אחרים, לא דבק בתרופה הספציפית אותן הוא רוכש. הבנתו שלו, היא שאם הרופא רשם מרשם, ואם בית מרקחת סיפק את התרופה הרשומה במרשם, אות הוא שהוא נוטל בדיוק את התרופה שהרופא ביקש שהוא יטול. האמון המלא שכך אכן קורה בשטח, חיוני לניהול מערכת בריאות תקינה במדינה תקינה".

כלומר, כבוד השופט שם את דגש על כך שרוקח היא משרה של אמון. זו משרה שדורשת שיהיה אמון מלא של כלל הציבור ברוקח. יש לפנינו רוקח שניצל את הידע והניסיון שלו להספקת סם אסור לפיצוציות בארץ. יש בכך פגיעה חמורה באמון הציבור, ופגיעה בתדמית המקצוע.

בכ' הקובל הפנה לקוד האתי של הרוקחים:

"הרוקחים הם בעלי המקצוע אשר ייעודם הוא לעזור לבני אדם להיות במצב בריאותי תקין, להימנע ממצב של חולי; ואם זה קרה לסייע בידי לחולים לקבל את הטיפול התרופתי הטוב ביותר". זאת לפני כל שיקול פרטי או מסחרי כולל שיקולים מסחריים. הנקבל מטעם של בצע כסף עסקי ניצל את מעמדו, ניצל את הידע שלו, כדי להרוויח כסף ובעצם לגרום כל כך הרבה סבל לגרומנים ולמשפחותיהם, לכל האנשים שבמעגלים קרובים.

בכ' הקובל חזר על הבקשה הקודמת לבטל את רישונו של הנקבל לצמיתות.

טיעוני בכ' הנקבל:

לדבריו "הטיעון לעונש הסביר לא היה ראוי והוא מבקש לטעון מחדש". הבעיה הכי רצינית בתיק זה היא שהוועדה לא זכתה לראות את הנקבל וזה באשמתו שלו בלבד. בשלב זה הגיש את מכתבו של הנקבל, (1\ג) ומסמכים רפואיים (2\ג) המסבירים מדוע בשל מצבו הרפואי נבצר ממנו להופיע בפני הוועדה.

הנקבל השתחרר ממעצר. הוא בן 66. בכ' הקודם לא הביא בפני הוועדה את נסיבותיו האישיות כמו שצריך. הנקבל הורשע בעבירה פלילית שיש לה קשר הדוק למקצועו כרוקח. אין בכלל ספק שהוא וראוי לעמוד לדין משמעתי, וראוי לשאת בעונש. הוועדה בהחלטתה הקודמת קבעה לו עונש התלייה של חמש שנים, ועל כך הוא מתכוון למתבסס. לעניין אמצעי המשמעת הפנה את הוועדה להחלטה שנתנה בעניינו של דר' אברהם דותן: שם הורשע בעבירות של מרמה והפרת אימונים, בעבירות של שוחד, הספקת סם מסוכן ועבירות נוספות. התביעה ביקשה לפסול לצמיתות את רישונו. הוועדה, בשל גילו המתקדם והסיכוי שיש לו לחזור ולהתפרנס כרופא מרדים פסקה לו התלייה לחמש שנים.

בכ' הנקבל סקר בפני הוועדה מקרים בהם הותלה רישיונם של רופאים בעבירות חמורות דומות, ואחרות, לתקופה של חמש שנים ופחות, כמו במקרה של דר' חיים וייס.

הנקבל, מיום מעצרו, בנובמבר 1914, הפסיק לעבוד כרוקח ובשל כך נגרמו לו הפסדים כלכליים כבדים. [REDACTED]. מצבו הבריאותי קשה. [REDACTED] (מפאת צנעת הפרט לא נפרט ראה נ"ל 2) י.ח).

בשל האמור בכ' הנקבל ביקש להתלות את רישונו לתקופה של חמש שנים ומבקש לנכות את תקופת מאסרו.

לעניין אמצעי המשמעת:

הנקבל הורשע בבית המשפט המחוזי בעבירות פליליות הבאות:
החזקה ואספקת חומר מסוכן - בשתי סעיפי אישום. קשירת קשר לביצוע עוון -- בשתי סעיפי אישום. עבירות של השמטת הכנסה. ניהול ספרי חשבונות כוזבים. עבירות של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה בכוונה להתחמק ממס. בגזר הדין שהושט על הנקבל נפסקו לו מאסר למשך 30 חודשים, מתוכם 18 חודשים על תנאי, קנס בסך 150.000 ש"ח, חילוט על סך 600.000 ש"ח.
ערעורו לבית המשפט העליון נידחה.

בגזר הדין שניתן בבית המשפט המחוזי ע"י כבוד השופט רוזן

נאמר:

"הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו במעשיו המתוארים של הנאשם הם בראש ובראשונה שלום הציבור ובריאותו, נוכח התופעות ההתנהגויות והבריאותיות הקשות הנגרמות ומתעצמות כתוצאה משימוש בחומרים אסורים להפצה, בדומה לערכים החברתיים המוגנים בפקודת הסמים". גב' פופרנו, רוקחת באגף לאכיפה ופיקוח במשרד הבריאות, אומרת בחוות דעתה "הפצה ושימוש לא מפקחים של החומרים הנזכרים בפרטי האישום מסוכנים לבריאות הציבור, עוד ציינה כי חומרים אלא יכולים לגרום - במינוגים גבוהים - לנזקים במערכת העצבים המרכזית, טשטוש ראייה, כאבי ראש, בחילות, קצב לב מוגבר, כאבים בחזה, פסיכოזה ואף רעד ופרכוסים, והנזקים עוד רבים... הנאשם היווה ציר אספקה של ממש לצורך רכישת בהיקף נרחב ביותר של אותם "חומרי ערביב" וחומרי הגלם הדרושים בהליך יצירת הסמים בכמויות גדולות ואשר בלעדיהן אין. לאורך התקופה סיפק הנאשם עם גרובר לתעשיית סמי הפיצוציות כ- 11 טון של עלי התה (דימאנה ומרשמלאו) כאשר אין צורך להרחיב על הכמות שניתן היה ויוצר בעזרת ההיקף הבלתי נתפס של החומרים שסיפק הנאשם, ועל הסכנות אשר היו כרוכות בכך...נקל לשער את הנזק העצום שצמח מהפצת חומרים אלו, באופן בלתי חוקי, בהיקפים אינטנסביים, לכל דורש. פעל ומכר חומרים מסוכנים והיווה חוליה מרכזית בתעשיית סמי הפיצוציות". "בהתחמקותו של מנאשם מתשלום

המס שחב תוך ניהול ספרי חשבוניות כוזבים פגע הנאשם בקרפה
הציבורית...פגע בעקרון שוויון הנשיאה בנטל על ידי כלל
האזרחים" ... "הנאשם דיווח לרשויות המס דיווחים כוזבים של
הוצאות בסכומים של אלפי שח. בנסיבות אלה עוצמת הפגיעה
בערכים המוגנים הינה בולטת" ... "הנאשם הורשע בקשירת
קשר עם גאשמים אחרים לייצר ולסחור בסמי פיצוציות,
במסגרת מאורגנת רבת משתתפים שביססה לעצמה תשתית
ענפה לייצור החומרים המסוכנים...הנאשם פעל ומכר חומרים
מסוכנים והיווה חוליה מרכזית בתעשיית סמי הפיצוציות במשך
שנים, הנאשם היווה ציר אספקה מרכזי" ... "הנאשם היווה
הסמכות המקצועית, בעל ההסמכה לעסוק במסחר בחומרים".

בתי המשפט חזרו והדגישו את הצורך בהתמרה בענישה על הפצה
בסחר בחומרים מסכנים והצורך במלחמה בנגע זה.

ב- ת"פ 20967-02-14 מדינת ישראל נ' סאני שרמה נאמר:
"הפצה וסחר בחומרים מסכנים מהווה עבירות חמורות הרות
אסון לחברה, ויש שחומרים מסכנים אלו, בדומה להשפעות
סמים מסוכנים, גורמים להרס רב ומצמיחים עבירות קשות. לאור
החומרה הרבה שבכך, צריכה להיות גם עוצמת המלחמה בנגע
רע זה".

הוועדה בבואה להטיל את אמצעי משמעת על הנקבל, עליה לבחון אם
באמצעי המשמעת יש כדי לשרת את התכלית לשמה הם נועדו. הנקבל בתפקידו

ובמעמדו בעת ביצוע העבירות בהן הורשע היה נותן שירות לציבור בהיותו רוקח ובעל בית מסחר.

אומר בית המשפט העליון:

"בדין המשמעתי אמצעי המשמעת אמור לשמש אמצעי מניעה יותר מאשר אמצעי ענישה. התכלית העיקרית של אמצעי המשמעת היא כאמור למנוע פגיעה משמעותית בתפקוד של שירות המדינה או בתדמית שירות זה שכן תדמית ראויה היא תנאי הכרחי לפעילות תקינה של השירות." (עש"מ 5828\98 מדינת ישראל נגד תמר כתב).

לנוכח התכלית האמורה קיים הבדל עקרוני בין העונש המוטל בשל עבירות פליליות לבין אמצעי משמעת המוטלים בדין המשמעתי.

על אלה פסק בית המשפט העליון:

"ההבדל נובע מין התכלית. הדין המשמעתי נועד לשרת תכלית שונה מין התכלית של הדין הפלילי. עיקר התכלית של הדין המשמעתי היא הגנה על השירות הציבורי. הצורך בהגנה על השירות אינו בא לידי ביטוי מלא בהליך הפלילי. גם אם בהליך הפלילי נגזר על עובד הציבור עונש של קנס, מאסר או עונש אחר, עדין יש צורך לברר אם ראוי לנקוט זהליך משמעתי... וזאת כדי למנוע פגיעה נוספת באותו עובד או כדי להגן על תדמית השירות ועל אמון הציבור וכן כדי לשרש תופעות פסולות בשירות הציבורי ולהרתיע עובדי ציבור אחרים מהתנהגות שאינה הולמת את השירות." (עש"מ 1928\00 מדינת ישראל נגד עמוס ברוכין).

ב - ע"א 10979/04 דר' ליביו נ. שר הבריאות אומרת כבוד השופטת א.חיות כדלקמן:

"השיקול המרכזי בהליכים משמעתיים הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אימון הציבור ברופאים. לפיכך נפסק כי בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשוות לנגד עיניו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעבריין המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש לשקלו אם בכלל".

כבוד השופטת א. פרנקצ'יה:

"השמירה על טוהר המידות בתחום עיסוק זה (רפואה) איננה מסתכמת בדאגה לתקינות פעולתה של המערכת הרפואית ביחסה לרשויות הציבוריות האחרות, ובשמירה על אמון הציבור

בה. ניקיון כפיו של העסוק ברפואה וטוהר פעולתה של המערכת הם תנאי הכרחי גם לקיומה של רמה רפואית- מקצועית ראויה ומקרינה במישורין על שלום האדם וחיי אדם. " (ע"א 10979/04 דר' ליביו נגד שר הבריאות).

ב – ע"א 50/91 דר' אדגר סיבין נ. שר הבריאות אומר כבוד הנשיא שמגר בעניין השיקולים הרלוונטיים בקביעת העונש המשמעותי, כדלקמן:

"...את חומרת הסכנה הנשקפת לציבור מהישנות מעשיו של הרופא, אך גם ערכים, צרכים ואינטרסים לגיטימיים אחרים עליהם באה הענישה המשמעותית להגן. בין אילו ניתן למנות את האינטרסים בהרתעה כללית, ואת הצורך בשמירה על כבוד המקצוע, ואת אימון הציבור במקצוע" וגו'.

כבהחלטתה הקודמת מיום 12.12.2018, כן גם עתה רואה הוועדה בחומרה יתרה את הרשעתו של הנקבל בעבירות פליליות חמורות, רבות, אשר כל אחת מהן מצדיקה, בפני עצמה, ענישה מחמירה. הוועדה לקחה לתשומת ליבה את חומרת האמור בגזר הדין והעונש החמור שפסק בית המשפט, הרשעתו בקשירת קשר עם נאשמים אחרים לייצור ולסחור בסמי פיצוציות, על כך שהיווה ציר אספקה מרכזי ומצע ממוסד עבור מבצעי העבירות, על כך שהיה מודע באשר לשימוש שנעשה בחומרים שסיפק ועל כך שנמנע מליטול אחריות על מעשיו. במעשיו פגע בשלום הציבור ובבריאותו כתוצאה מהפצה של חומרים מסוכנים. כמו כן ראתה בחומרה את הרשעתו בעבירות הקשורות בהשמטת הכנסה, ניהול ספרי חשבונות כוזבים, וכוונה להתחמק ממס, התנהגות הפוגעת בטוהר המידות ובניקיון כפיים.

בעשותו כל אלה נהג הנקבל בדרך שאינה הולמת את עיסוקו.

הוועדה סבורה שמדובר בתופעה מסוכנת של פשיעה פרמצבטית שעלולה לגרום נזקים בריאותיים חמורים לנזקקים לשירותי רוקחות. הוועדה שקלה את הצורך בהגנה על שלום הציבור, ביטחון ובריאותו, את האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרוקחות, את השמירה על אימון הציבור ברוקחים, את הצורך בשמירה על טוהר המידות, את הצורך בהטלת עונשים מרתיעים, את העדפת האינטרס הציבורי על פני שיקולים לטובת הפרט, הנקבל.

כאמור, ביהמ"ש המחוזי בהחלטה מיום 15.5.2019 החזיר לוועדה לדיון נוסף למתן החלטה באומרו "כי אין מניעה עקרונית לוועדת המשמעת, בגדר אמצעי ענישה שפורטו בהוראת סעיף 56, להורות גם על ביטול רישיון לצמיתות".

בישבת הוועדה, בדיון נוסף, מיום 11.12.2019, ביקש בכל' הקובל לבטל את רישיונו של הנקבל לצמיתות. מנגד ביקש בכל' הנקבל להתלות את הרישיון לתקופה של חמש שנים.

כפי שנוכחנו על שני הצדדים מקובל כי יש ליטול את רישיונו של הנקבל. בכל' הקובל ביקש לבטל את רישיונו לצמיתות, ואילו בכל' הנקבל ביקש להתלות את רישיונו לתקופה של חמש שנים.

הוועדה התלבטה רבות בקשר לתקופה הראויה. מחד, חומרת המעשים והעבירות שביצע הנקבל, כמתואר לעיל, והפסיקה התומכת בהחמרת הענישה. מאידך, נפרס בפני הוועדה מצבו הבריאותי של הנקבל, הגובל "במסוכנות לחיים", כמתואר בתעודה רפואית נ"ל, מתאריך 11.2.2018 (מפאת צנעת הפרט לא נפרט). החל משנת 2014 הנקבל אינו עוסק ברוקחות, וכן וגילו המתקדם בן 66.

כמו כן עיינה הוועדה בהחלטות קודמות בעניינם של רופאים שהורשעו במעשים חמורים:

החלטה מיום 4.6.2017 בעניינו של דר' אברהם דוחן, שם נשפט לאחר שהורשע בעבירות פליליות חמורות: 63 עבירות של מרמה והפרת אמונים, 67 עבירות של לקיחת שוחד, עבירות של הספקת סם מסוכן, קבלת דבר במרמה, השמטת הכנסות ושד. רישיונו הותלה לחמש שנים. החלטה בעניינו של הרוקח חיים ויס שהורשע בסחר בתרופות, רכישת תרופות ממקור לא ידוע, מכירת תרופות לבית מרקחת אחר, רישיונו הותלה לחמש שנים. החלטה בעניינו של דר' פיגר, הורשע בקבלת שוחד על מנת לספל בחולי סרטן, רישיונו הותלה לארבע שנים.

במכלול השיקולים, לחומרה ולקולה, ומפאת מצבו הבריאותי הקשה, ולאור העובדה כי למעשה הנקבל לא עסק ברוקחות, וברישיונו לא נעשה שימוש החל משנת 2014, דהיינו כ-שש שנים, הוועדה מחליטה לבטל את רישיונו לתקופה של חמש שנים מיום מתן החלטה זו.

חגי שור, חבר

ישראל פיטוסי, חבר

עו"ד גאל חיות, יו"ר